

حسابداری مالیات بر ارث

حسابداری مالیات بر ارث

هرگاه در نتیجه فوت شخصی اعم از فوت واقعی یا فرضی اموالی از متوفی باقی بماند مشمول مالیات بر ارث خواهد بود وراثت برای استفاده از حقوق مالی و اموال باقیمانده از متوفی نظیر حقوق بازنشستگی ودیه و همچنین انجام هرگونه نقل و انتقال یا ثبت اموال حقوقی و برداشت از حسابهای بانکی متوفی ملزم به ارائه گواهی حصر وراثت و گواهینامه واریز مالیات بر ارث می باشند. وراثت از نظر **قانونهای مالیاتی مستقیم**

ماده ۱۸ قانون مالیاتهای مستقیم - وراثت از نظر این قانون به سه طبقه تقسیم می شوند:

۱- وراثت طبقه اول که عبارتند از: پدر، مادر، زن، شوهر، اولاد و اولاد اولاد

۲- وراثت طبقه دوم که عبارتند از: اجداد، برادر، خواهر و اولاد آنها

۳- وراثت طبقه سوم که عبارتند از: عمو، عمه، دایی، خاله و اولاد آنها

اموال مشمول مالیات بر ارث

ماده ۱۹ قانون مالیاتهای مستقیم - اموال مشمول مالیات بر ارث عبارتند از کلیه ماترک متوفی واقع در ایران یا خارج از ایران اعم از منقول و غیرمنقول و مطالبات قابل وصول و حقوق مالی پس از کسر هزینه کفن و دفن در ح دود عرف و عادت و واجبات مالی و عبادی در حدود قواعد شرعیو دیون محقق متوفی.

چنانچه وراثت طبقه اول متوفی جهت انجام هزینه های ضروری از قبیل کفن و دفن و مراسم ترحیم نیاز به برداشت وجه نقد از حساب بانکی متوفی داشته باشند، بانکها می توانند پس از احراز هویت کامل وراثت حداکثر تا مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بطور علی الحساب بدون ارائه گواهی واریز مالیات بر ارث پرداخت نمایند.

نرخ مالیات بر ارث نسبت به سهم الارث

ماده ۲۰ قانون مالیاتهای مستقیم - نرخ مالیت بر ارث نسبت به سهم الارث وراثت به شرح زیر است:

طبقه سوم	طبقه دوم	طبقه اول	شرح
۳۵%	۱۵%	۵%	تا مبلغ ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۴۵%	۲۵%	۱۵%	تا مبلغ ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال نسبت به مازاد ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۵۵%	۳۵%	۲۵%	تا مبلغ ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال نسبت به مازاد ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۶۵%	۴۵%	۳۵%	نسبت به مازاد ۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

از سهم الارث هر یک از وراثت طبقه اول مبلغ سی میلیون (۳۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به عنوان معافیت کسر و مازاد به نرخ های طبقه اول که کمتر از بیست سال سن داشته یا محجور یا معلول از کار افتاده باشد مبلغ پنجاه میلیون (۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال خواهد بود.

اموال زیر از مشمول مالیات بر ارث خارج است.

- وجوه بازنشستگی و وظیفه و پس انداز خدمت و مزایای پایان خدمت، مطالبات مربوط به خسارت اخراج، بازخرید خدمت و مرخصی استحقاقی استفاده نشده، بیمه عمر، خسارت فوت، دیه.

- هشتاد درصد اوراق مشارکت و سپرده های متوفی نزد بانکهای ایرانی و شعب آنها در خارج از کشور و موسسه های اعتباری مجاز.

- پنجاه درصد ارزش سهام متوفی در شرکتهایی که سهام آنها طبق قانون مربوط در بورس پذیرفته شده باشد.

- چهل درصد ارزش سهام یا سهم شرکت متوفی در سایر شرکتهای

- چهل درصد ارزش خالص دارایی متوفی در واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی.

وظیفه وراثت

ماده ۲۶ قانون مالیاتهای مستقیم - وراثت (منفرداً یا مجتمعاً) یا ولی یا امین یا قیم یا نماینده قانونی آنها مکلفند ظرف شش ماه از

تاریخ فوقت متوفی اظهارنامه ای روی نمونه مخصوصی که از طرف سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می شود حاوی کلیه اقلام ماترک با تعیین بهای زمان فوت و تصریح مطالبات و بدهی هایی که طبق مقررات این فصل قابل احتساب هستند به ضمیمه مدارک زیر به اداره کل امور مالیاتی صلاحیت دار تسلیم و رسید دریافت دارند.

مدارک مورد نیاز

۱- رونوشت یا تصویر گواهی شده کلیه اوراقی که مثبت حق مالکیت متوفی نسبت به اموال و حقوق مالی بشود.

ملک: سند مالکیت، گواهی پایان کار ساختمان یا قبض پرداخت عوارض نوسازی.

اتومبیل: سند مالکیت

محل کسب: سند مالکیت یا سند اجاره و پروانه کسب

سهام شرکت: برگه سهام و مدارک متعلق به شرکت

اسناد مربوط به وجوه نقد نزد بانکها و موسسات اعتباری و سپرده گذاریها

۲- رونوشت یا تصویر گواهی شده اسناد مربوط به بدهی و مطالبات متوفی

۳- در صورتی که اظهارنامه از طرف وکیل یا قیم یا ولی داده شود رونوشت یا تصویر گواهی شده وکالت نامه یا قیم نامه

۴- رونوشت یا تصویر گواهی شده آخرین وصیت نامه متوفی اگر وصیت نامه موجود باشد.

۵- گواهی فوت

۶- تصویر شناسنامه کلیه وراث و متوفی

گواهینامه تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارث

ماده ۲۸ قانون مالیاتهای مستقیم - مشمولین مالیات بر ارث مکلفند مالیات متعلق را براساس اظهارنامه تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه به رسم علی الحساب پرداخت و رسید دریافت دارند.

عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر (حداکثر ۶ ماه پس از تاریخ فوت متوفی) موجب تعلق جریمه ای معادل ده درصد مالیات متعلق خواهد بود. همچنین پرداخت مالیات پس از آن موعد موجب تعلق جریمه ای معادل ۵/۲٪ مالیات به ازاء هر ماه خواهد بود.

ماده ۳۱ قانون مالیاتهای مستقیم - اداره امور مالیاتی مکلف است پس از تسلیم اظهارنامه از طرف وراثت یا نماینده قانونی آنها در صورت درخواست کتبی طرف یک هفته گواهی نامه متضمن رونوشت مصدق ریز ماترک را که در اظهارنامه نوشته شده صادر و به مودی تسلیم نماید. این گواهی نامه فقط از نظر صدور برگ حصر وراثت معتبر است. رسیدگی به تقاضای حصر وراثت در دادگاهها موکول به ارائه گواهی نامه مذکور در این ماده خواهد بود.

روش محاسبات مالیات بر ارث

مأخذ ارزیابی املاک اعم از عرصه یا اعیان، ارزش معاملاتی ملک و چنانچه برای مورد معامله ارزش معاملاتی تعیین نشده باشد ارزش معاملاتی نزدیک ترین محل مشابه در زمان فوت بوده مأخذ ارزیابی سایر اموال مالی متوفی ارزش روز آنها در تاریخ فوت خواهد بود.

اثاث البیت محل سکونت از نظر مالیات معاف است. اما اگر متوفی محسوب نخواهد شد.

گواهینامه واریز مالیات بر ارث

ماده ۳۵ قانون مالیاتهای مستقیم - ادارات ثبت اسناد و املاک موقعی که مال غیرمنقول را به اسم وراثت یا موصی له ثبت می نمایند، همچنین کلیه دفاتر اسناد رسمی در موقعی که می خواهند تقسیم نامه یا هر نوع معامله وراثت راجع به ماترک را ثبت کنند، باید گواهی نامه اداره امور مالیاتی صلاحیت دار را مبنی بر عدم شمول مالیات یا این که مالیات متعلق کلاً پرداخت یا ترتیب یا تضمین لازم برای پرداخت آن داده شده است مطالبه نمایند و قبل از ارائه این گواهی نامه مجاز به ثبت نیستند.

مراجع حل اختلاف

اولین مرجع برای رفع اختلاف بین وراثت و مأمور تشخیص مالیاتی پس از صدور برگ تشخیص مالیات و ابلاغ آن، رئیس اداره امور مالیاتی ذیربط است. وراثت طرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات می

توانند به وی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک لازم کتبا تقاضای رسیدگی کنند، رئیس اداره امور مالیاتی ظرف مدت سی روز موضوع را رسیدگی و در صورت موثر بودن مدارک، درآمد مشمول مالیاتی مورد مطالبه از سهم الارث را تعدیل خواهد نمود. در غیر این صورت پرونده به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع داده خواهد شد و رأی هیأت با اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۳۷ قانون مالیاتهای مستقیم - در صورتی که پس از قطعیت مالیات اسناد و مدارک تازه ای مربوط به بدهی متوفی یا عدم تعلق دارایی به وی ارائه گردد و در محاسبه مالیاتی موثر باشد پرونده امر جهت صدور رأی مقتضی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارسال و طبق رأی هیأت اقدام خواهد شد.

[contact-form-7 id="2880" title="فرم تماس ۱"]